

เอกสารประกอบการพิจารณา

งานบริการค้ำคว้า ศูนย์บริการเอกสารและค้ำคว้า สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา โทร. ๒๕๖๒๖๑๑ - ๕๕๕ ต่อ ๒๓๒ - ๒๓๕

สารบัญ

1. สารสำคัญร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	1
2. เปรียบเทียบกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันกับร่างกฎหมาย	6
3. ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	10
4. วิเคราะห์สรุปในการเสนอร่างกฎหมาย	13
5. สรุปสาระสำคัญ เหตุผล และความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้	14

ดวงรัตน์ เลขาธิการรัฐสภา

นิติกร 4

ผู้รับผิดชอบ

สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนี้

- (1) แก้ไขเพิ่มเติม (4) ของมาตรา 253 เพื่อกำหนดบุริมสิทธิในมูลค่าจ้างสำหรับลูกจ้างทุกประเภท
- (2) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 257 มาตรา 653 วรรคหนึ่ง มาตรา 675 วรรคสอง มาตรา 1116 มาตรา 1127 วรรคสอง มาตรา 1140 มาตรา 1199 วรรคหนึ่ง มาตรา 1302 และมาตรา 1324 วรรคหนึ่ง เพื่อปรับปรุงจำนวนเงินให้สอดคล้องกับมูลค่าของเงินในปัจจุบัน
- (3) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 456 และมาตรา 1302 เพื่อกำหนดให้การซื้อขายรถยนต์และรถจักรยานยนต์มีหลักเกณฑ์เคร่งครัดขึ้น
- (4) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 496 เพื่อยบายระยะเวลาโต้แย้งทรัพย์สินได้ และให้ผู้ซื้อฝากให้คำมั่นขายระยะเวลาโต้แย้งผูกพันตามคำมั่นของตน
- (5) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 574 และเพิ่มเติมมาตรา 574 ทวิ เพื่อให้การทำสัญญาเช่าซื้อมีความเป็นธรรมมากขึ้น และในการได้รับค่าเสียหายให้คำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการติดตามทรัพย์สินตามควรและจำนวนค่าเช่าซื้อที่ชำระไปแล้วกับมูลค่าทรัพย์สินที่เช่าในขณะที่ได้คืนประกอบด้วย

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วย ซื้อขาย ขายฝาก และเช่าซื้อ ได้บังคับใช้มาเป็นระยะเวลานานแล้ว ประกอบกับปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอันมาก จึงสมควรมีการปรับปรุงบทบัญญัติบางมาตราที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การซื้อขายสังหาริมทรัพย์บางประเภท การใช้สิทธิได้ในสัญญาขายฝาก และข้อกำหนดเกี่ยวกับการคิดสัญญาและค่าใช้จ่ายในการเช่าซื้อ เพื่อให้เป็นความเป็นธรรมในการทำนิติกรรมสัญญา นอกจากนี้ บทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนเงินตามประมวล

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่สอดคล้องกับมูลค่าของเงินในปัจจุบันซึ่งได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอันมาก สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญ

1. มาตรา 3 ให้ยกเลิกความใน (4) ของมาตรา 253 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(4) ค่าจ้างของลูกจ้าง"

2. มาตรา 4 ให้ยกเลิกความในมาตรา 257 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 257 บุริมสิทธิในมูลค่าจ้างของลูกจ้าง ใช้สำหรับเอาค่าจ้างนับถอยหลังขึ้นไปสี่เดือน แต่รวมกันแล้วไม่เกินห้าหมื่นบาทต่อลูกจ้างคนหนึ่ง"

3. มาตรา 5 ให้ยกเลิกความในมาตรา 456 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 456 การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ถ้ามิได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นโมฆะ วิธีนี้ให้ใช้ถึงการซื้อขายเรือกำปั่น หรือเรือมีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรือกลไฟหรือ เรือยนต์มีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป การซื้อขายแพ สัตว์พาหนะ รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่จดทะเบียนแล้ว สัญญาจะขายหรือจะซื้อทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง หรือคำมั่นในการซื้อขายทรัพย์สินเช่นว่านั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างหนึ่งอย่างใดลงลายมือชื่อฝ่ายผู้ต้องรับผิดชอบเป็นสำคัญ หรือได้วางประจำไว้ หรือได้ชำระหนี้บางส่วนแล้ว จะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้

บทบัญญัติวรรคสอง ให้ใช้บังคับถึงสัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ซึ่งตกลงกันเป็นราคาห้าหมื่นบาท หรือกว่านั้นขึ้นไปด้วย"

4. มาตรา 6 ให้ยกเลิกความในมาตรา 496 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 496 ถ้าในสัญญาที่กำหนดเวลาให้อสังหาริมทรัพย์ต่ำกว่าสามปี จะขยายเวลานั้นในภายหลัง ไม่ได้

ถ้าในสัญญาที่กำหนดเวลาให้อสังหาริมทรัพย์ต่ำกว่าสิบปีอาจขยายเวลาได้ แต่เมื่อรวมกับกำหนดเวลาได้เดิมแล้วต้องไม่เกินสิบปี

ถ้าผู้ซื้อแสดงเจตนาจะขยายเวลาได้ไม่ว่าโดยหนังสือหรือด้วยวาจาก็ตาม การแสดงเจตนา นั้นให้มีผลผูกพันผู้ซื้อที่จะต้องจดทะเบียนขยายเวลาได้ให้ และในระหว่างนั้นถ้าผู้ขายขอได้ ผู้ซื้อต้องยอมรับ การไถ่นั้น

ผลผูกพันของการแสดงเจตนาตามวรรคสาม ห้ามมิให้ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้ได้ สิทธิมาโดยเสียค่าตอบแทนและโดยสุจริต และได้จดทะเบียนโดยสุจริตแล้วก่อนการจดทะเบียนการขยาย เวลาได้"

5. มาตรา 7 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา 574 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

"ข้อตกลงใดที่ขัดต่อบทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสองและเป็นผลเสียแก่ผู้เช่า ข้อตกลงนั้น เป็นโมฆะ"

6. มาตรา 8 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 574 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

"มาตรา 574 ทวิ ถ้าผู้เช่าผิดสัญญาเป็นเหตุให้เจ้าของทรัพย์สินได้รับความเสียหาย เจ้าของทรัพย์สินชอบที่จะเรียกค่าใช้จ่ายตามควรแก่กรณีในการติดตามเอาทรัพย์สินคืน ค่าเสียหาย และหนี้ที่ค้างชำระ ได้ แต่จำนวนค่าเสียหายและหนี้ที่ค้างชำระนั้นต้องหักค่าเช่าซื้อที่ชำระแล้วและมูลค่าของทรัพย์สินที่เช่าใน ขณะได้คืนออกด้วย และไม่ว่าในกรณีใด ๆ ค่าเสียหายและหนี้ที่ค้างชำระซึ่งยังไม่รวมดอกเบี้ยเมื่อรวมกันแล้ว ต้องไม่เกินค่าเช่าซื้อที่ค้างชำระ"

7. มาตรา 9 ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา 653 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 653 การกู้ยืมเงินกว่าห้าพันบาทขึ้นไปนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือ อย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญ จะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้"

8. มาตรา 10 ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา 675 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ความรับผิดเกี่ยวกับเงินตรา ธนบัตร ตั๋วเงิน พันธบัตร ใบหุ้น ใบหุ้นกู้ ประทวนสินค้า สัญญาฉ้อฉล หรือของมีค่าอื่น ๆ ให้จำกัดไว้เพียงห้าหมื่นบาท เว้นแต่จะได้ฝากของมีค่าเช่นนี้ไว้แก่เจ้าสำนักและ ได้รับราคาแห่งของนั้นชัดเจน"

9. มาตรา 11 ให้ยกเลิกความในมาตรา 1116 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 1116 บุคคลผู้มีส่วนได้เสียคนใดคนหนึ่งปรารถนาจะได้สำเนาหนังสือบริษัทสนธิ และข้อบังคับบรรดามีในบริษัทหนึ่งบริษัทใด ก็ชอบที่จะเรียกได้จากบริษัทนั้น ในกรณี บริษัทจะเรียกเงินได้ ตามที่กำหนดในข้อบังคับของบริษัทแต่ต้องไม่เกินอัตราที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์กำหนดในกฎกระทรวง"

10. มาตรา 12 ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา 1127 แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"เมื่อมอบใบหุ้นนั้น บริษัทจะเรียกค่าธรรมเนียมได้ตามที่กำหนดในข้อบังคับของบริษัท แต่ต้องไม่เกินอัตราที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์กำหนดในกฎกระทรวง"

11. มาตรา 13 ให้ยกเลิกความในมาตรา 1140 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 1140 ผู้ถือหุ้นชอบที่จะเรียกให้ส่งมอบสำเนาทะเบียนชื่อนั้น หรือแต่ตอนหนึ่ง ตอนใดแก่คนใด ในกรณี บริษัทจะเรียกเก็บค่าคัดสำเนาได้ตามที่กำหนดในข้อบังคับของบริษัท แต่ต้องไม่เกินอัตราที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์กำหนดในกฎกระทรวง"

12. มาตรา 14 ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา 1199 แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 1199 บุคคลใดปรารถนาจะได้สำเนางบดุลฉบับหลังที่สุดจากบริษัทใด ๆ ก็ชอบที่จะ ชื้อได้โดยราคาตามที่กำหนดในข้อบังคับของบริษัท แต่ต้องไม่เกินอัตราที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ กำหนดในกฎกระทรวง"

13. มาตรา 15 ให้ยกเลิกความในมาตรา 1302 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"บทบัญญัติแห่งสามมาตราก่อนนี้ ให้ใช้บังคับถึงเรือกำปั่นหรือเรือมีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรือกลไฟหรือเรือยนต์มีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป แพ สัตว์พาหนะ รถยนต์หรือรถจักรยายนต์ที่จดทะเบียน แล้วด้วยโดยอนุโลม"

14. มาตรา 16 ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา 1324 แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 1324 ผู้เก็บได้ซึ่งทรัพย์สินหายอาจเรียกร้องเอารางวัลจากบุคคลผู้มีสิทธิจะรับทรัพย์สินนั้นเป็นจำนวนร้อยละสิบแห่งค่าทรัพย์สินภายในราคาหนึ่งแสนบาท และถ้าราคาสูงกว่านั้นขึ้นไป ให้คิด ให้อีกร้อยละห้าในจำนวนที่เพิ่มขึ้น แต่ถ้าผู้เก็บได้ซึ่งทรัพย์สินหายได้ส่งมอบทรัพย์สินแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ

หรือเจ้าหน้าที่อื่น ให้เสียเงินอีกหรือละสองครั้งแห่งค่าทรัพย์สินเป็นค่าธรรมเนียมแก่ส่วนราชการนั้น ๆ เพิ่มขึ้นเป็นส่วนหนึ่งต่างหากจากรางวัลซึ่งให้แก่ผู้เก็บได้ แต่ค่าธรรมเนียมนี้ให้จำกัดไว้ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท"

15. มาตรา 17 บทบัญญัติมาตรา 456 มาตรา 496 มาตรา 574 มาตรา 574 ทวิ และ มาตรา 1302 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการฟ้องคดีอาญาที่กระทำโดยประมาทหรือความประมาทเลินเล่อของนิติกรรมที่ได้มีอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เปรียบเทียบกฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบันกับร่างกฎหมายที่เสนอใหม่

บทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับ อยู่ในปัจจุบัน	ร่างกฎหมายที่เสนอแก้ไขใหม่	ความแตกต่างของสาระสำคัญของ ข้อบัญญัติ	เหตุผลในการขอแก้ไข
<p>มาตรา ๘๕๖ "การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ ถ้ามิได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนก่อนพนักงานเจ้าหน้าที่ไซ้ ท่านว่าเป็นโมฆะ เว้นแต่ให้ใช้ถึงซื้อขายเรือกำปั่น หรือเรือมีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรือกลไฟหรือเรือยนต์มีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป ทั้งซื้อขายและเช่าขาดด้วย</p> <p>อนึ่งสัญญาซื้อขายหรือซื้อขายอสังหาริมทรัพย์อื่นอย่างใด ๆ ดังว่ามานี้ก็ดี คำมั่นในการซื้อขายหรือซื้อขายอสังหาริมทรัพย์อื่นเช่นว่านั้นก็ดี ถ้ามิได้มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างหนึ่งอย่างใด ลงนามหรือชื่อฝ่ายผู้ตั้งรับผิดเป็นสำคัญ หรือได้วางประจำไว้ หรือได้ชำระหนี้บางส่วนแล้ว ท่านว่าจะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่</p>	<p>มาตรา ๘๕๖ "การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ ถ้ามิได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนก่อนพนักงานเจ้าหน้าที่ไซ้ ท่านว่าเป็นโมฆะ เว้นแต่ให้ใช้ถึงซื้อขายเรือกำปั่น หรือเรือมีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรือกลไฟหรือเรือยนต์มีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป ทั้งซื้อขายและเช่าขาดด้วย และเวลาที่จดทะเบียนแล้วตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์</p> <p>อนึ่งสัญญาซื้อขายหรือจะซื้อทรัพย์สินอย่างใด ๆ ดังว่ามานี้ก็ดี คำมั่นในการซื้อขายหรือซื้อขายอสังหาริมทรัพย์อื่นเช่นว่านั้นก็ดี ถ้ามิได้มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างหนึ่งอย่างใด ลงนามหรือชื่อฝ่ายผู้ตั้งรับผิดเป็นสำคัญ หรือได้วางประจำไว้ หรือได้ชำระหนี้บางส่วนแล้ว ท่านว่าจะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่</p>	<p>เพิ่มข้อกำหนดการซื้อขายรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เป็นต้น ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนก่อนพนักงานเจ้าหน้าที่</p>	<p>ปัจจุบันรถ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ ฯลฯ เป็นทรัพย์สินที่มีราคาสูงและมีการซื้อขายเปลี่ยนมือกันมากต่างจากขณะเริ่มใช้บังคับประมวลฯ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๖ การทำข้อมติของร่างนี้ขึ้นเป็นเหตุให้มีการทุจริตนำรถของผู้ซื้อไปขายในท้องตลาดหรือให้พ่อค้าผู้มิได้ซื้อหรือขายรถเป็นผู้ขาย เมื่อผู้ซื้อไปซื้อรถนั้นโดยสุจริต เจ้าของแท้จริงก็ได้รับความเสียหาย เพราะจะเอารถคืนได้ต่อเมื่อได้ราคาเต็มหรือที่เสียไป ถ้ากำหนดให้การซื้อขายรถต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนก่อนพนักงานเจ้าหน้าที่ ก็จะทำให้การโอนกรรมสิทธิ์รถรัดกุมยิ่งขึ้น</p>

บทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับ อยู่ในปัจจุบัน	ร่างกฎหมายที่ขอแก้ไขใหม่	ความแตกต่างของสาระสำคัญของ ที่ขอแก้ไข	เหตุผลในการขอแก้ไข
<p>บทบัญญัติที่กล่าวมาในวรรคก่อนนี้ กำหนดให้เงินค้ำประกันสัญญาซื้อขายซึ่งพา ริมาทรัพย์สิน ซึ่งตกลงกันเป็นราคาซื้อขาย บาท หรือกว่านั้นขึ้นไปด้วย"</p> <p>มาตรา ๘๘๖ "ถ้าในสัญญาที่กำหนด เวลาไว้ต่ำกว่าสิบปี หรือต่ำกว่าสิบห้า ปี ท่านว่าท่านอาจจะขอเอาเวลานั้นในภายหลัง ได้"</p> <p>ถ้าในสัญญาที่กำหนดเวลาไว้ต่อสัญญา ทรัพย์สินต่ำกว่าสิบปี ท่านว่าท่านอาจจะ ขอเอาเวลานั้นได้ แต่เมื่อรวมกันกำหนดเวลาไว้ เดิมแล้วต้องไม่เกินสิบปี</p> <p>การขอเอาระยะเวลาได้ตามวรรคสอง ห้ามมิให้ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอก ผู้ได้สิทธิมาโดยเสียค่าตอบแทนและโดย</p>	<p>บทบัญญัติที่กล่าวมาในวรรคสอง กำหนดให้เงินค้ำประกันสัญญาซื้อขายซึ่งพา ริมาทรัพย์สิน ซึ่งตกลงกันเป็นราคาหนึ่งหมื่น บาท หรือกว่านั้นขึ้นไปด้วย"</p> <p>มาตรา ๘๘๖ "ถ้าในสัญญาที่กำหนด เวลาไว้ต่ำกว่าสิบปี หรือต่ำกว่าสิบห้า ปี ท่านว่าท่านอาจจะขอเอาเวลานั้นในภายหลัง ได้"</p> <p>ถ้าในสัญญาที่กำหนดเวลาไว้ต่อสัญญา ทรัพย์สินต่ำกว่าสิบปี ท่านว่าท่านอาจจะ ขอเอาเวลานั้นได้ แต่เมื่อรวมกันกำหนดเวลาไว้ เดิมแล้วต้องไม่เกินสิบปี</p> <p>การขอเอาระยะเวลาได้ตามวรรคสอง ห้ามมิให้ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอก ผู้ได้สิทธิมาโดยเสียค่าตอบแทนและโดย</p>	<p>เปลี่ยนคำว่าวรรคสองเป็นวรรคสอง เปลี่ยนจำนวนเงินจากห้าร้อยบาท เป็นหนึ่งหมื่นบาท</p> <p>ให้มีการขอเอาเวลาได้สำหรับพา ริมาทรัพย์สินได้ แต่ต้องไม่ กระทบกระเทือนถึงบุคคลภายนอกผู้ได้ สิทธิมาโดยเสียค่าตอบแทนและโดย สุจริต และได้จดทะเบียนโดยสุจริตแล้ว ก่อนการจดทะเบียนการขอเอาเวลาได้</p>	<p>เพื่อให้ชัดเจนว่าบทบัญญัติที่ได้กล่าวมา ใช้คือบทบัญญัติในวรรคสอง เปลี่ยนแปลง จำนวนเงินที่ส่งขึ้นเพื่อลดค้ำประกัน กับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน เนื่องจาก เงินจำนวน ๕๐๐ บาท ได้ใช้ปฏิบัติเป็น มาตรฐานตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๐ แล้ว</p> <p>การยกเลิกกฎหมายว่าด้วยขายฝาก ข้อนี้ข้อเสียอยู่ด้วย ไม่เป็นการเหมาะสม อย่างไรก็ตามความแก้ไขเรื่องระยะเวลาได้ ของสัญญาทรัพย์สินซึ่งเป็นทรัพย์สินที่มี ทะเบียนเป็นหลักฐานให้ขอเอาเวลาได้ได้ แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี นับแต่เวลาซื้อขาย และจะ ใช้ยื่นบุคคลภายนอกผู้ได้สิทธิมาโดยสุจริต และเสียค่าตอบแทนก่อนการจดทะเบียนการ ขอเอาเวลาได้ไม่ได้</p>

บทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับ อยู่ในปัจจุบัน	ร่างกฎหมายที่ออกแก้ไขใหม่	ความแตกต่างของสาระสำคัญ ที่ออกแก้ไข	เหตุผลในการออกแก้ไข
	<p>ข้อตกลงใดที่จัดก่อนบทบัญญัติในวรรค หนึ่งและวรรคสอง และเป็นผลเสีย แก่ผู้เช่า ข้อตกลงนั้นเป็นโฆระ"</p> <p>มาตรา ๕๗๘ ทวิ "ถ้าผู้เช่าผิดสัญญา เป็นเหตุให้เจ้าของทรัพย์สินได้รับความ เสียหาย เจ้าของทรัพย์สินส่วนที่จะ เรียกค่าเสียหายและหนี้ค้างชำระ ได้ไม่เกินผลต่างระหว่างค่าเช่าที่ ทั้งหมดที่กำหนดไว้ในสัญญาเช่า ค่าเช่าที่ชำระแล้วกับมูลค่าของ ทรัพย์สินที่เช่าในขณะผิดสัญญาเช่า ได้พร้อมดอกเบี้ยบวกค่าใช้จ้าง ในการติดตามทรัพย์สินคืนเกินจำนวน ตามสมควรแก่กรณี"</p>	<p>กำหนดข้อจำกัดในการที่เจ้าของ ทรัพย์สินจะเรียกค่าเสียหายจากผู้เช่า ให้ชัดเจนขึ้น และเป็นค่าเสียหายที่ ไม่เกินสมควร</p>	<p>เดิมกฎหมายไม่ได้กำหนดขึ้นจึง เกี่ยวข้องกับเรื่องค่าเสียหายเมื่อผู้เช่าผิด สัญญาเช่าซื้อ แม้จะมีเรื่องค่าเสียหาย กำหนดไว้ในเรื่องขอเงินหรือผิดสัญญา โดยทั่วไปก็ตาม ก็ยังไม่ชัดเจนพอสำหรับ ผู้สัญญาที่จะรู้ถึงหน้าที่และความรับผิดชอบ ของตน โดยเงาของผู้เช่า เมื่อผิดสัญญาเช่าซื้อ และทำให้เจ้าของทรัพย์สินได้รับความ เสียหาย บทบัญญัติเพิ่มเติมนี้นอกจากเป็นการ กำหนดให้ชัดเจนแล้ว ยังเป็นการป้องกันไม่ทำให้ เจ้าของทรัพย์สินเรียกค่าเสียหายที่เกินสมควร จากผู้เช่าด้วย</p>

บทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับ อยู่ในปัจจุบัน	ร่างกฎหมายที่ขอแก้ไข	ความแตกต่างของสาระสำคัญของ ที่ขอแก้ไข	เหตุผลในการขอแก้ไข
<p>มาตรา ๕๗๘ "ในการผลิตสินค้าไม่ใช้เงินสองคราวติด ๆ กัน หรือกระทำความเสียหายในข้อที่เป็นส่วนสำคัญ เจ้าของทรัพย์สินจะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้ ถ้าเห็นสมควรว่าเงินที่ได้ใช้มาแล้วแต่ก่อนได้รับเป็นของเจ้าของทรัพย์สิน และเจ้าของทรัพย์สินชอบที่จะกลับเข้าครองทรัพย์สินนั้นได้อีก"</p> <p>อนึ่ง ในการเลิกกระทำผิดสัญญาเพราะผิดนัดให้ใช้เงินซึ่งเป็นคราวที่สามนั้น ท่านว่าเจ้าของทรัพย์สินชอบที่จะรับบรรดาเงินที่ได้ใช้มาจ้างแต่ก่อนและกลับเข้าครองทรัพย์สินได้ ต่อเมื่อระยะเวลาใช้เงินได้พ้นกำหนดไปอีกงวดหนึ่ง</p>	<p>ผู้จัด และได้จดทะเบียนโดยผู้จัด แล้วกำหนดการจดทะเบียนการชื้อขาย เวลาใช้"</p> <p>มาตรา ๕๗๘ "ในการผลิตสินค้าไม่ใช้เงินสองคราวติด ๆ กัน หรือกระทำความเสียหายในข้อที่เป็นส่วนสำคัญ เจ้าของทรัพย์สินจะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้ ถ้าเห็นสมควรว่าเงินที่ได้ใช้มาแล้วแต่ก่อนได้รับเป็นของเจ้าของทรัพย์สิน และเจ้าของทรัพย์สินชอบที่จะกลับเข้าครองทรัพย์สินนั้นได้อีก"</p> <p>อนึ่ง ในการเลิกกระทำผิดสัญญาเพราะผิดนัดให้ใช้เงินซึ่งเป็นคราวที่สามนั้น ท่านว่าเจ้าของทรัพย์สินชอบที่จะรับบรรดาเงินที่ได้ใช้มาจ้างแต่ก่อนและกลับเข้าครองทรัพย์สินได้ ต่อเมื่อระยะเวลาใช้เงินได้พ้นกำหนดไปอีกงวดหนึ่ง</p>	<p>เพิ่มข้อกำหนดไม่ให้คู่สัญญาตกลงกันเป็นอย่างไร นอกต่างไปจากบทบัญญัติตามมาตรา ๕๗๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง เว้นแต่จะไม่เป็นผลเสียต่อกันผู้เช่า</p>	<p>บทบัญญัติเดิมเปิดโอกาสให้ผู้สัญญาตกลงกันเป็นอย่างไรก็ได้ ปรากฏเท่าที่เห็นวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามข้อเท็จจริงของกฎหมายไม่ทันสมัย ไม่ขัดขวางต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๓ ซึ่งสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน สามารถครองเป็นของเจ้าของทรัพย์สินหรือผู้ให้เช่า ทำให้ผู้เช่าตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบในการทำสัญญาอันจะส่งผลเมื่อผู้เช่าผิดสัญญาจึงเห็นสมควรแก้ไขให้บทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบังคับเด็ดขาด เว้นแต่ข้อตกลงออกวันที่ยังหวั่นไม่เป็นผลเสียแก่ผู้เช่า</p>

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
(ฉบับที่ ...) พ.ศ.

เจ้าของเรื่อง กระทรวงยุติธรรม

เรื่องเดิม

ก. ความเป็นมา

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๕๕๖ กำหนดให้การซื้อขาย
อสังหาริมทรัพย์ เรียกว่าปิ่นหรือเรียกมีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรียกรถไฟหรือเรือยนต์
มีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป แผลและสัตว์พาหนะต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อ
พนักงานเจ้าหน้าที่ ส่วนการซื้อขายสังหาริมทรัพย์ซึ่งตกลงกันเป็นราคาห้าร้อยบาท
หรือกว่านั้นขึ้นไป ถ้ามิได้มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างหนึ่งอย่างใดลงลายมือชื่อฝ่าย
ผู้ต้องรับผิดชอบ เป็นสำคัญ หรือได้วางประจำไว้หรือได้ชำระหนี้บางส่วนแล้ว จะฟ้องร้อง
ให้บังคับคดีไม่ได้ มาตรา ๕๕๖ กำหนดให้สัญญาขายฝากที่มีกำหนดเวลาได้ต่ำกว่าสิบปี
หรือสามปี จะขอขายเวลานั้นภายหลังไม่ได้ และมาตรา ๕๕๕ คงเปิดโอกาสให้ผู้สัญญา
ตกลงขายวันหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรานี้ได้

ข. มติคณะรัฐมนตรี คำสั่ง เรื่องที่เกี่ยวข้อง
ไม่มี

ค. ผลการดำเนินการที่เกิดขึ้นแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
(ฉบับที่ ...) พ.ศ. มาตรา ๕๕๖ กำหนดให้การซื้อขายรถที่จดทะเบียนแล้ว
ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
กำหนดให้การซื้อขายสังหาริมทรัพย์ซึ่งตกลงกันเป็นราคาหนึ่งหมื่นบาทหรือกว่านั้นขึ้นไป
ต้องมีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างหนึ่งอย่างใดลงลายมือชื่อฝ่ายผู้ต้องรับผิดชอบ เป็นสำคัญ หรือได้
วางประจำไว้ หรือได้ชำระหนี้บางส่วนแล้ว จึงจะฟ้องร้องบังคับคดีได้

มาตรา ๕๕๖ กำหนดให้มีการขายระยะเวลาได้ได้ในสัญญาขายฝาก
อสังหาริมทรัพย์ที่มีกำหนดเวลาได้ต่ำกว่าสิบปี แต่เมื่อรวมกับกำหนดเวลาได้เดิมแล้ว
ต้องไม่เกินสิบปี ซึ่งการขายระยะเวลาเวลานั้นห้ามยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้ได้
สิทธิมาโดยเสียค่าตอบแทน และโดยสุจริตและได้จดทะเบียนโดยสุจริตแล้วก่อน
การขายระยะเวลาได้

มาตรา ๕๕๕ กำหนดให้ข้อตกลงที่ขัดต่อบทบัญญัติในมาตรา ๕๕๕
และเป็นผลเสียแก่ผู้เช่าเป็นโมฆะ

มาตรา ๕๕๕ ทวิ กำหนดขอบเขตที่เจ้าอสังหาริมทรัพย์นั้นจะเรียกค่าเสียหาย
จากผู้เช่าได้ในกรณีนี้เข้าผิดสัญญา

จ. ความจำเป็น

เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์ของสัญญาซื้อขาย ขายฝาก และเช่าซื้อให้เหมาะสมแก่ภาวะการณ์ปัจจุบันและเพิ่มความ เป็นธรรมแก่ประชาชนมากขึ้น

เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

ก. ประเด็นสำคัญของปัญหา

สมควรมกัไซเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยซื้อขาย ขายฝากและเช่าซื้อ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ที่ได้บังคับใช้มานานแล้ว ให้ทันต่อภาวะการณ์ปัจจุบัน

ข. วัตถุประสงค์ของการแก้ปัญหา

เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์ของสัญญาซื้อขาย ขายฝาก และเช่าซื้อ ให้เหมาะสมแก่ภาวะการณ์ปัจจุบัน อันจะทำให้คู่สัญญาได้รับความสะดวกและความเป็นธรรมมากขึ้น

ค. ความเร่งด่วน

ปกติ

ง. ข้อเท็จจริง ข้อมูล รายละเอียด เหตุการณ์ ปัญหา อุปสรรค แนวโน้ม ความเปลี่ยนแปลง ขั้นตอนการดำเนินงาน

การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์บางประเภท ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๕๖ กำหนดแบบไว้ว่าต้องทำเป็นหนังสือ และจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ในปัจจุบันรถ เช่นรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ฯลฯ เป็นทรัพย์สินที่มีราคาสูงและเปลี่ยนมือกันมาก แต่กลับไม่มีแบบของนิติกรรมกำหนดไว้ ทำให้เปิดโอกาสแก่พวกทฤษฎีรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ของผู้อื่นไปขายในท้องตลาด ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของที่แท้จริง ถ้ากำหนดให้การซื้อขายรถยนต์ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก็จะแก้ปัญหานี้ได้ สำหรับมาตรา ๕๕๖ วรรคสาม ที่กำหนดให้ฟ้องร้องเกี่ยวกับสัญญาซื้อขายสังหาริมทรัพย์ซึ่งตกลงกันเป็นราคาห้าร้อยบาทหรือกว่านั้นขึ้นไปได้ ต่อเมื่อมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อฝ่ายผู้ต้องรับผิดชอบเป็นสำคัญหรือได้วางประจำไว้ หรือได้รับชำระหนี้บางส่วนแล้วนั้น จำนวนเงินห้าร้อยบาทได้ถูกกำหนดขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๖ แล้ว ไม่เหมาะแก่สภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน เห็นสมควรกำหนดราคาดังกล่าวเป็นราคาระหนึ่งหมื่นบาทหรือกว่านั้นขึ้นไป

การใช้สิทธิไถ่ตามมาตรา ๕๕๖ กฎหมายห้ามซื้อขายเวลาใดในภายหลัง หากสัญญากำหนดเวลาไถ่ต่ำกว่าสิบปีสำหรับอสังหาริมทรัพย์หรือต่ำกว่าสามปีสำหรับสังหาริมทรัพย์ ผู้ขายหลายรายไม่ไถ่ทรัพย์สินในเวลาที่กำหนดเพราะหลงใหลผู้ซื้อ

ว่าให้ขยายเวลาได้ออกไป เห็นควรแก้ไขเฉพาะกรณีซึ่งหาเริ่มทรัพย์ซึ่งเป็นทรัพย์สิน มีทะเบียนให้ขยายเวลาได้แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่เวลาซื้อขาย แต่จะใช้ส่วนบุคคล ภายนอกผู้ได้สิทธิมาโดยสุจริตและเสียค่าตอบแทนก่อนการจดทะเบียนการขยายเวลา ได้ไม่ได้

สำหรับสัญญาเช่าซื้อ ข้อตกลงที่ขัดต่อบทบัญญัติในมาตรา ๕๓๘ และเป็นผลเสียแก่ผู้เช่า ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ ส่วนเรื่องค่าเสียหาย มาตรา ๕๓๘ กที่กำหนดให้เจ้าของทรัพย์สินเรียกค่าเสียหาย และหน้าที่ค้างชำระจากผู้เช่าที่ผิดสัญญา ได้ไม่เกิดผลต่างระหว่างค่าเช่าซื้อทั้งหมดที่กำหนดไว้ในสัญญา กับมูลค่าของทรัพย์สินที่เช่าในขณะติดตามเอาคืนได้พร้อมดอกเบี้ย บวกด้วยค่าใช้จ่ายในการติดตามทรัพย์สินคืนเป็นจำนวนตามสมควรแก่กรณี ทั้งนี้เพื่อวางมาตรฐานป้องกันไม่ให้เกิดการขยายเวลาอาศัยเหตุที่ผู้เช่าผิดสัญญาเรียกค่าเสียหายจากผู้เช่าเกินสมควรจากความเป็นจริง

จ. กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๘ มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติการขนัต พ.ศ. ๒๕๐๒

ฉ. ความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ช. สรุป

ผลกระทบของการลงมติของคณะรัฐมนตรี

ก. ผลกระทบต่อนโยบายของรัฐบาล

ไม่มี

ข. ผลกระทบต่อความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ

ไม่มี

ค. ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

ไม่มี

ง. ผลกระทบต่อการเงินและงบประมาณ

ไม่มี

จ. ผลกระทบทางสังคมและการเมือง ต่อบุคคลกลุ่มต่าง ๆ
ทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกและความเป็นธรรมทันต่อภาวะการ
มากขึ้น

ฉ. ผลกระทบทางเทคโนโลยี
ไม่มี

วิเคราะห์สรุปในการเสนอร่างกฎหมาย

ก. ความจำเป็นที่จะออกกฎหมาย
เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วย ชื่อชาย ชายฝาก และเข้าชื่อ
ให้สอดคล้องกับภาวะการปัจจุบัน

ข. เหตุผลที่จำเป็นต้องเสนอร่างกฎหมายในเวลาปัจจุบัน
เนื่องจากประมวลกฎหมายแห่งและพาณิชย์ว่าด้วย ชื่อชาย ชายฝาก และ
เข้าชื่อ ได้บังคับใช้มาเป็นเวลานานแล้ว หลักเกณฑ์และรูปแบบของสัญญาตามบทบัญญัติ
ดังกล่าวล้าสมัยไม่ทันต่อภาวะการปัจจุบันที่ประเทศมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและ
สังคมอย่างรวดเร็ว หากมีการปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวในเวลาปัจจุบัน
นอกจากจะทำให้บทบัญญัตินั้นมีข้อกำหนดที่รัดกุมและชัดเจนเหมาะสมแก่ภาวะการ
ปัจจุบันแล้ว ยังจะทำให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรมมากขึ้นในการทำนิติกรรมสัญญา
ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายดังกล่าวด้วย

ค. ความเกี่ยวข้องกับกฎหมายอื่น
มาตรา ๔ มาตรา ๗ มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๑๑

ง. ความเกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมายโดยส่วนราชการอื่น
กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย

จ. การขอข้อมูล หรือความเห็นจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
ไม่มี

ฉ. ประโยชน์ของกฎหมายในการลดขั้นตอนหรือประหยัดเวลา
ไม่เกี่ยวข้อง

ช. สิทธิและหน้าที่ของบุคคลที่อู่ภาวได้บังคับกฎหมาย
ทำให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรมมากขึ้น

๗. มาตรการควบคุมการใช้คณินิจของเจ้าหน้าที่
ไม่เกี่ยว

๘. การวิเคราะห์ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การเงินและงบประมาณของกฎหมายนี้
ไม่มี

๙. การเตรียมการออกกฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ ฯ
ไม่มี

สรุปสาระสำคัญ เหตุผล และความจำเป็น

๖.๖ มาตรา ๓, ๔, ๕ ของร่างพระราชบัญญัตินี้แก้ไข มาตรา ๔๕๖, ๔๕๖, ๔๗๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามลำดับ มาตรา ๖ ของร่างพระราชบัญญัตินี้ เพิ่มเติมมาตรา ๕๗๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗ ของร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนถึงความสมบูรณ์ของนิติกรรมที่ได้มีอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๖.๖ ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญอยู่ที่

มาตรา ๓ การซื้อขายที่ต้องทำเป็นหนังสือ และจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่นั้นให้รวมถึงรถที่จดทะเบียนแล้วตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ซึ่งปัจจุบันคือพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และเพิ่มจำนวนเงินในมาตรา ๔๕๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จากจำนวนห้าร้อยบาทหรือกว่านั้นขึ้นไป เป็นหนึ่งหมื่นบาทหรือกว่านั้นขึ้นไป

มาตรา ๔ กำหนดให้ในสัญญาซื้อขายฝากมีการชดเชยระยะเวลาได้ อสังหาริมทรัพย์ได้ แต่รวมกำหนดเวลาได้เดิมแล้วต้องไม่เกินสิบปี แต่การชดเชยระยะเวลาในต้นต้องไม่กระทบถึงบุคคลภายนอกที่ได้สิทธิมาโดยเสียค่าตอบแทนและโดยสุจริต และได้จดทะเบียนโดยสุจริตแล้วก่อนการจดทะเบียนการชดเชยระยะเวลาได้

มาตรา ๕ กำหนดให้ข้อตกลงใดที่ขัดต่อบทบัญญัติในมาตรา ๔๗๘ และเป็นผลเสียแก่ผู้เช่า ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ

มาตรา ๖ เพิ่มเติมมาตรา ๕๗๘ ทวิ กำหนดขอบเขตของค่าเสียหาย เพื่อไม่ให้เจ้าของทรัพย์สินเรียกค่าเสียหายจากผู้เช่าจนเกินสมควรเนื่องจากผู้เช่าผิดสัญญา

๖.๓ ร่างพระราชบัญญัตินี้มีความจำเป็นเพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์ของสัญญาซื้อขาย ฝากฝาก และเช่าซื้อให้เหมาะสมแก่ภาวะการณ์ปัจจุบัน และเพิ่มความเป็นธรรมแก่ประชาชนมากขึ้น